Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101715

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Монастирська Наталія Ярославівна

2. Monastyrska Nataliia Ya.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-06-2021

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.601.026

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.41.35

Тема дисертації:

1. Особливості ремоделювання структур і судинного русла печінки та жовчовивідних шляхів при резекціях різних обпємів паренхіми печінки

2. Peculiarities of remodeling of structures, vascular bed of the liver and biliary tract in resections of different volumes of liver parenchyma

Реферат/анотація:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукового завдання щодо встановлення закономірностей ремоделювання структур, судинного русла печінки та спільної жовчної протоки у лабораторних статевозрілих білих щурів-самців при резекціях різних обпємів паренхіми печінки. Комплексом морфологічних (макроскопія, гістологія, гістохімія, електронна мікроскопія, ін'єкція судин, морфометрія), біохімічних та статистичних методів вивчена печінка та жовчовивідні шляхи 100 лабораторних статевозрілих щурів-самців, які були розділені на 5 груп: 1-а група нараховувала 20 інтактних практично здорових тварин,

2-а – 20 щурів після лапаротомії, 3-я – 20 щурів після резекції лівої бокової частки, що дорівнювало 31,5 % об'єму паренхіми печінки, 4-а – 20 тварин після резекції лівої бокової і лівої внутрішньої часток, що складало 42,0 % обсягу печінки, 5-а – 20 щурів після резекції правої та лівої бокових часток печінки (58,1 % об'єму паренхіми печінки). Визначено кількісні морфологічні показники неушкодженої печінки, спільної жовчної протоки, їх судинного русла на органному, тканинному, клітинному та субклітинному рівнях. Встановлені особливості структурної перебудови печінки, спільної жовчної протоки, їх судинного русла при резекціях різних об'ємів паренхіми печінки. Встановлено, що резекція лівої і правої бокових часток печінки (58,1 % її паренхіми) призводила до пострезекційної портальної гіпертензії і виражених гемодинамічних змін у системі ворітної печінкової вени, яка ускладнювалася вираженим ремоделюванням структур печінки, спільної жовчної протоки, їх артеріального, венозного та гемомікроциркуляторного русел. Після резекції лівої та правої бокових часток печінки відмічалося розширення, повнокров'я венозних судин, деформація їх просвіту, осередки гіпертрофії, дистрофії, некробіозу гепатоцитів, поява лімфоїдно-гістіоцитарних інфільтратів та збільшення стромальних структур. Пострезекційна портальна гіпертензія ускладнюється вираженим ремоделюванням структур спільної жовчної протоки, яке характеризується зміною співвідношень між просторовими параметрами її оболонок, венозним повнокров'ям, гіпоксією, порушенням трофіки, проникністю судинної стінки, дистрофією, некробіозом, атрофією структур досліджуваного органа, інфільтрацією та склерозом. Вивчені особливості жовчоутворювальної та жовчовидільної функцій печінки при резекціях різних обсягів її паренхіми. Виявлено, що ступінь порушення жовчовиділення залежав від об'єму видаленої печінки та від відносного об'єму пошкоджених гепатоцитів. Отримані результати суттєво поглиблюють та розширюють сучасні уявлення про структуру і морфогенез печінки, жовчовивідних шляхів та їх судинного русла при резекціях різних об'ємів паренхіми печінки. Результати досліджень сприяють глибшому вивченню та розумінню механізмів морфогенезу печінки, її судинного русла та жовчовивідних шляхів при пострезекційній портальній гіпертензії і дають нову теоретичну основу для розробки способів попередження та пом'якшення розвитку дизадаптаційних процесів у досліджуваних органах. Розроблений в процесі виконання даної роботи спосіб забору та фіксації жовчовивідних шляхів у експериментальних тварин (патент України № 124933) істотно розширить можливості адекватної морфологічної діагностики закономірностей ремоделювання структур спільної жовчної протоки при різних ушкодженнях печінки.

2. The dissertation presents a theoretical generalization and a new solution of the scientific problem of establishing patterns of remodeling of structures, vascular bed of the liver and common bile duct in male lab rats in resections of different volumes of the liver parenchyma. With the help of complex of morphological (macroscopy, histology, histochemistry, electron microscopy, vascular injection, morphometry), biochemical and statistical methods studied the liver and biliary tract of 100 male lab rats, which were divided into 5 groups: 1-st consisted of 20 intact animals, 2-nd – 20 rats after laparotomy, 3-rd – 20 rats after resection of the left lateral lobe, which equalled 31.5 % of volume of the liver parenchyma, 4-th – 20 animals after resection of the left lateral and left medial lobes, which was 42.0 % of the volume of liver, 5-th – 20 rats after resection of the right and left lateral lobes of the liver (58.1 % of volume of the liver parenchyma). In lab white male rats quantitative morphological parameters of intact liver, common bile duct, their vascular bed at organ, tissue, cell and subcellular levels was determined. The peculiarities of the structural rearrangement of the liver, common bile duct, their vascular bed in resections of different volumes of the liver parenchyma were established. Resection of the left and right lateral lobes of the liver (58.1 % of its parenchyma) led to postresection portal hypertension and significant hemodynamic changes in the hepatic portal vein, which was complicated by significant remodeling of structures of the liver, common bile duct, their arterial, venous and hemomicrocirculatory beds. After resection of the left and right lateral lobes of the liver there was dilation, plethora of venous vessels, deformation of their lumen, areas of hypertrophy, dystrophy, necrobiosis of hepatocytes, the appearance of lymphoid-histiocytic infiltrates and increased stromal structures. Postresection portal hypertension is complicated by significant remodeling of the common bile duct, which is characterized by violation of the relationship between the spatial parameters of its membranes, venous plethora, hypoxia, trophic disorders, vascular permeability, dystrophy, necrobiosis, atrophy of the structures of the researched organ, infiltration and sclerosis. The peculiarities of bile-forming and bile-

secreting functions of the liver in resections of different volumes of its parenchyma were studied. The degree of disorders of bile secretion depended on the volume of the removed liver and the relative volume of damaged hepatocytes. The obtained results significantly deepen and expand modern ideas about the structure and morphogenesis of the liver, biliary tract and its vascular bed in resections of different volumes of liver parenchyma. The results of researches contribute to a deeper study and understanding of the mechanisms of liver morphogenesis, its vascular bed and biliary tract in postresection portal hypertension and provide a new theoretical basis for developing ways to prevent and mitigate the development of maladaptation processes in the researched organs. The method of sampling and fixation of biliary tract in experimental animals (patent of Ukraine № 124933) developed in the course of this work will significantly expand the possibilities of adequate morphological diagnosis of patterns of remodeling of common bile duct structures in different liver injuries.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гнатюк Михайло Степанович
2. Hnatiuk Mykhailo S.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жураківська Оксана Ярославівна

2. Zhurakivska Oksana Ya.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гунас Ігор Валерійович

2. Hunas Ihor V.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олещук Олександра Михайлівна

2. Oleshchuk Oleksandra M.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фурдела Михайло Ярославович

2. Furdela Mikhailo Ya.

Кваліфікація: к. мед. н., 14.03.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Криницька Інна Яківна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Криницька Інна Яківна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.